Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta 2027-2030

Hallintovaliokunnan kuuleminen 6.5.2026

Poliisiylijohtaja Ilkka Koskimäki

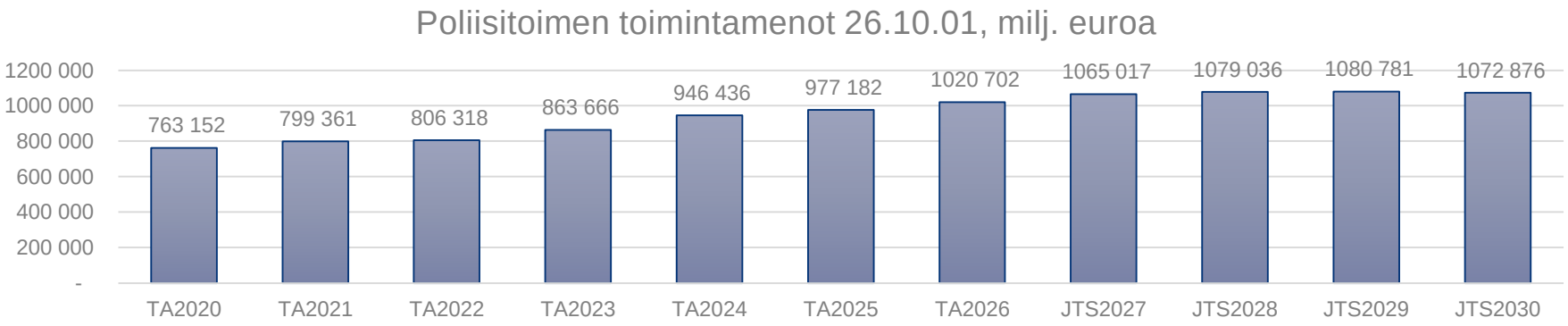

Poliisin toimintamenojen kehitys kehyskaudella

Momentti 26.10.01 Poliisitoimen toimintamenot, 2026-2030, 1 000 €	2026	2027	2028	2029	2030
Edellinen kehyspäätös	**1 020 702**	**1 027 707**	**1 034 403**	**1 034 938**	**1 034 938**
Toimintamenosäästöt (lisätoimet 2025, TAE 2026)		- 5 998	- 5 998	- 5 998	- 5 998
Palkkausten tarkistukset (TAE 2026)		42 906	52 671	52 671	52 671
Maastapoistamistoiminnan ja ulkomaalaisvalvonnan tehostaminen (siirto momentille 26.10.01)		800	800	800	800
Siirto momentilta 26.10.02 johtuen turvallisuusselvitysten maksuttomuuden poistumisesta		800	800	800	800
Siirto momentilta 28.01.20 varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien vuokrien kompensaatioon		25	25	25	25
Momentti 26.10.01 taso 2026 (ennen huhtikuun 2026 riihipäätöksiä)	**1 020 702**	**1 066 240**	**1 082 701**	**1 083 236**	**1 083 236**
Investointien aikaistaminen, Kuopion poliisitalo				4 900	4 900
Tuottavuusvähennys (lisätoimet 2026, kevät 2026)		- 1 223	- 3 665	- 7 355	- 12 194
Valmiusyksikön suorituskyvyn nosto (määräaikaisen lisäyksen poisto)					- 3 066
Momentti 26.10.01 taso huhtikuun 2026 riihipäätöksen jälkeen	**1 020 702**	**1 065 017**	**1 079 036**	**1 080 781**	**1 072 876**
Kehyspäätöksissä osoitettujen säästöjen osuus	- 15 038	- 17 321	- 19 763	- 23 453	- 28 292

Tilannekuva kehyspäätöksen jälkeen 1/4

1. **Määrärahatilanteen kehittyminen tähän asti tällä hallituskaudella**
   - Pm Orpon hallitusohjelmassa poliisille osoitettiin merkittävät lisäresurssit, joilla on nostettu operatiivisissa tehtävissä työskentelevien poliisien ja siviilihenkilöiden määrää suunnitellusti (noin 500 htv:tä tavoitteena ja toteutumassa)
   - Nuorten rikollisuuden ehkäisyyn ja torjuntaan sekä poliisin valmiusyksikön kehittämiseen saatu myös merkittävät lisäykset
   - Aiemmin päätetyt tuottavuussäästöt (noin 16 milj. euroa) ovat kohdentuneet tähän asti maltillisesti poliisin toimintamenoihin, säästöjen edellyttämiä toimenpiteitä tehty poliisin tuottavuusohjelman kautta kehittämällä toimintaa/prosesseja ja tarkastelemalla mahdollisuuksia vähentää hallinto- ja tukitehtävissä toimivien määrää (10 % vähennystavoite vuosien 2026-2027 aikana)
     - Toimenpiteet tuottaneet tulosta ja kustannustietoisuus lisääntynyt toiminnassa kautta linjan, osoituksena mm. viime vuodelta siirtynyt määräraha (noin 44 milj. euroa), jonka suunnittelua tehty alkuvuodesta ja joka mahdollistaa poliisin omilla päätöksillä tehtävät priorisoinnit strategisesti tärkeisiin tai muuten pakollisiin asioihin

Tilannekuva kehyspäätöksen jälkeen 2/4

2. Kehyspäätöksen 2027-2030 vaikutukset tuottavuuden lisäämiseen ja suunnitteluun

- Poliisille kohdennettiin uusia tuottavuussäästöjä vuoden 2030 tasossa yhteensä noin 12 milj. euroa, tämän lisäksi tulossa on ns. toimintamenosäästö, jota ei vielä ole SM:n hallinnonalalla jyvitetty virastoille, mutta joka kokonaisuudessaan on noin 11,3 milj. euroa heti ensi vuodesta alkaen – poliisin osuus tästä?
  - Uudet säästövelvoitteet tarkoittavat erityisesti vaikuttavien, isojen toimenpiteiden aktiivista edistämistä, näitä ovat ainakin virastorakenteen ja toimipaikkaverkoston tarkastelu sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntäminen
  - Poliisissa tulee miettiä toimintamalli, jolla kyetään mahdollisesti edelleen lisäämään operatiivisen henkilöstön määrää tulevalla hallituskaudella – on varmistuttava suorituskyvystä kokonaisuutena, pelkkä henkilöstömäärän nostaminen ei riitä suorituskyvyn parantamiseen
- Huom! Kehyspäätökseen liittyy myös palkkausten tarkistusten määrärahalisäys kehyskaudelle; tämä nostaa poliisin kehysmäärärahaa yli 50 milj. euroa kehyskauden lopussa, kyseessä on tekninen lisäys joka käytetään nykyisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen eikä mahdollista lisähenkilöstön palkkausta tai määrärahan käyttämistä muuhun toimintaan

Tilannekuva kehyspäätöksen jälkeen 3/4

3. Nostoja toiminnallisista vaikutuksista

- Rikostorjunnan vahvistaminen hallitusohjelman painopisteenä tulisi säilyttää, lainsäädäntömuutosten vaikutukset arvioitava rikostutkinnan toimintaympäristön voimakas muutos huomioiden
- Laajamittaiseen maahantuloon varautuminen; poliisi kykenee sääntelemään valmiuttaan mutta poikkeustilanteen jatkuessa pitkään ja laajana vaikutukset poliisin perustehtävistä suoriutumiseen olisivat merkittäviä
- Passien ja henkilökorttien enimmäisvoimassaoloajan pidentäminen vaikuttaa poliisin talouteen, toimitiloihin, henkilöstöön ja palveluiden järjestämiseen

Tilannekuva kehyspäätöksen jälkeen 4/4

4. Pysyvien, pakollisten menojen kehittyminen ja toimintaympäristön muutoksiin varautuminen

- Pakollisten menojen kasvusta on pyritty huolehtimaan poliisin määrärahakehyksen puitteissa; lisämäärärahaa ei olla esitetty nouseviin toimitila- tai ICT-menoihin kuin poikkeustapauksissa (uudet toimitilahankkeet tai kokonaan uudet velvoitteet)
- Poliisin suorituskykyä tukevaa teknologiaa (tietojärjestelmät, sähköiset asiointipalvelut ja tekoälyratkaisut) modernisoidaan ja kehitetään jatkuvasti kustannustehokkuus ja talouden realiteetit huomioiden
- Teknologisten investointien ja kehittämisen laiminlyönti heijastuu suoraan operatiiviseen toimintaan
- Turvallisuusteknologiset parannukset toimitiloissa, suojatilat huomioitava